

Унаро-Тлатана

Сонъ двѣ тысячи (2000) години
старо въ курортна.

Варна

14 Мартъ 1934 година

Этимова Лб.
Богдановича О. З.
ул. Трех. Филаретъ 6.

У
Липа-платанъ (Platanus orientalis)
— ^{дво хиляди} години старей въ Курортна Варна

Метридата най старо цени всички писмено
изложени факти — спомени и впечатления
изъ миналото живото на съвременника

Природата саморасла е оклила околността
на Курортна Варна съ много, много красиви мѣста. Бесте-
венно украсили пейзажа. Еубожественно очертани хълмо-
ве и долини. Отдалеко изпъкнали моголки. Еубожато откроявани
тежраен. Средна думка казано, рисуватъ се тѣхъ най разнообраз-
ни форми на мѣтността, шедана въ разнитъ посоки. Като
притуримъ, къмъ тази тѣхъ еубожественно откроявана отъ
самораслата природа мѣтността, пресегането ѝ отъ мор-
ския фронтъ, въ видъ бавания и въкаде повеке, и въкаде по малко, въ
пейзажа въдрешността: Околната мѣтността на Курортна
Варна, става повеке отъ пленителна — окарвателна.

Безъ да се впуцамъ въ повеке подробности, ще кажа
какво, само и въколко отъ многото мѣста въ околността на
саморасно красивата Курортна Варна, като: Пладзра Монастиръ,
Св. Константинъ, Тримарската градина, Талата, Гюзекенъ
съ безценнитъ камани отъ Короната на царицата на Черно Море.

Ето! Тази тѣхъ много разнообразно очертана
мѣтността, на Варненската околността, е окарвала съ най
разнообразни предметавими на разнитъ видове отъ висше-
то растително царство — флората. Тѣхъ, въ околната
мѣтността на Курортна Варна, и въкаде въ съведието заму-
лено усои, и въкаде въ открити или закрити уютни терраени,

растатъ чюднѣ старѣ великани на последното, Едѣйки по
натрупами тѣ се върху нѣ въ дѣнки!

Единъ отъ нѣзи чюдаци великани е чинарѣ-платанъ (*Platanus Ori-*
entalis), който сега се камира въ двора на фрака Текетпиз, подъ пали-
тѣ на Биата Туръ, Источно отъ предграднето Ресъ Севмесъ (Необ-
канъ маеръ).

II.

Откъсването на чинарѣ-платанъ (*Platanus Orientalis*) е
Источна Индия. Принесенъ е въ Европа преди много хиляди
години. Раствъ по Уалия Таикански Пауретравъ. Той, тѣи
сѣщо много изобилно расте въ Хишменскѣ полуостровъ и въ
Кавказъ-Джудѣ. Споредъ бившия Пашковникъ отъ ружката
Императорска армия, Костъмаровъ Сергей Александровичъ,
въ последната чинарѣ го използвали да правятъ мукоз-
ни домашни машини, като скринове, гардероби, бюра и пр.

Чинарѣ расте найъ вече по воднитѣ мѣста. Развъжда се
отъ семенѣ - Дурѣ, които отрастватъ въ бѣливи топкести
одвивки-чурѣнки, като Кестана. Много полегко камосем
се развъжда - засаждатъ отъ клонитѣ на мѣститѣ вторасем.
Тѣи сѣщо, както това става: съ вербата, трепетликатѣ и
тѣнката висока топка.

Познанството ми, съ великана 2000 годишенъ старецъ
на Курарина Варна, е отъ предъ четирѣдесетъ и петъ години.
Този царъ, на растителното царство-флората, се слави
найъ много по своята дебелина и широка стѣнка. Тѣи сѣщо
се образува отъ неговитѣ широко и високо разрастнали се
клонци, покрити съ вѣтви като на лозата почти и, на
едно нарезили като човшката рѣчка петъ остродрѣл-
ни, мѣста. Тѣи сѣщо тѣ сѣ, приятно ^{показва} ^{сметатъ} ^{на} ^{дѣла} и
отъзи на Кестана.

Листата на Чинарѣ покривахъ най младахъ клонки. Которасли.
 Листахъ, последнитъ пуцатъ особени уицообразни дървени
 уеишки, които завързвахъ на краищата си по три, по чети
 ри отделини държави семенни точки. Следъ узрѣването
 имъ, въ край на декемвта пѣставатъ и презъ зимата Чи
 сна по своитъ листа. Въ течението на зимата Чина се
 люшкатъ отъ най силнитъ ветрове — Хали, бури и вѣрушки.
 Бува презъ Гроитвта — Игната, се откъсватъ и падатъ
 на земята. Само при изстлѣнъ случая; ^{когато тѣ сѣт} държавитъ изъ
 дълбокитъ пѣвци, следъ волѣно наводнение, насипани
 по край отливѣтъ на минаващи близо покрай нѣхъ рѣчки,
 реки, езера и морета. Тамъ гдето надблизо е расѣлъ
 и разрасналъ Химндогосишникъ или рѣководоносникъ.

III.

Следъ десетъ годишното ми пребивяване въ
 гр. Варна, въ служба на Царь и Отечество въ 8^а пѣло
 тежъ Бригадѣ на Нейно Царско Величество Княгиня
 Мария Луиза полкъ отъ Младъ Кадетскикъ домъ
 Капитанъ, бѣхъ преимененъ да служа въ гр. Станимѣжа.
 Станимѣжа, окаркатурено, си го казваше околното
 му население. Презъ всичкото време, Чинарѣ-Машанъ,
 2000 годишникъ Старецъ въ Курортна Варна не бѣше ми
 заинтересуванъ, освенъ по сѣшията при Чинарѣ —
 на пѣска подъ Галата Баиръ — респективно по неговата
 дѣвѣца и на широко пространа сѣнка.

Въ гр. Станимѣжа живѣхъ въ къщата на Изѣстниѣ по
 четениѣ граданикъ Никола Хрѣстевъ. Къщата на последниѣ
 бѣше въ близко съседство съ Чинарѣ-Машанъ, рас-

таму на обелиз ерты на р. Тая, течаща отъ Нуръ къмъ Се-
вѣръ презъ гр. Станимиджа. Тамъ, отъ подъ близкѣ съсу-
хивши, Таругинъ Трашевъ, Димитъръ, Милкови съютамы
на 27^и нед. Средногорски полкъ, научилъ какво въ този
(Станимиджийски) Чинаръ-Платанъ (Platanus Orientalis)
Български Царъ Иванъ Асѣнъ II си вързвамъ коня.

Този анекдотъ извика у мене любопитството да
се видѣвамъ все повече и по заинтересовано въ Стани-
миджийски Чинаръ-Платанъ. Отъ това се зароди у мене
и съфасието, какво Варненски Чинаръ-Платанъ
е много по старъ отъ онзи въ гр. Станимиджа. Това
беше презъ Трайковта на 1900 година. Тогати Комаковъ-
баба първа бона рота въ 21^и п. Средногорски полкъ, при
Бруженъ Комаковъ Майоръ Келевъ Пашо и Паикови
Комаковъ Подполковникъ Асодушевъ Георги.

Тво инициатива на последни, 21^и п. Средногорски полкъ
се прелетни на постоянно случане въ гр. Глобдубъ.
При лѣтните учения на полка, ний свакраше
около седмица време тамъ - близо при село Бѣла-
щица, презъ 1900 година. Село Бѣлащица е располо-
жено 8 километри Нурко отъ гр. Глобдубъ, въ политѣ
на севернитѣ склонове на Централнитѣ Родопи.
Уютно западено отъ селото било на последнитѣ,
посрѣдата на една террасовидна площъ, селото
Бѣлащица се нао и мѣсто въ рѣка Новоселска, течаща
непосредствено ^{по край Цетината} му частъ - мачама.

Бивака на 21^и п. Средногорски полкъ е расположенъ на
една полянка нѣколко отъ Каритото на р. Новоселска.

Въ една террасовидна плаудека въ Коритото на последната, насъ ни бѣше привлякла встрѣта сѣдѣла обѣка на мѣста Чинарева Гора.

Тѣо свидетелството на мѣстното население, последната бѣше поникнала отъ селеніята Богливи и Шишки — тѣотъ отъ Старица Чинарв — Маманъ. Горди 70-80 години тѣ бѣше вътрѣнати отъ ка- носнид и бѣе отъ мѣстното наводнение на рѣ- ка Новоселска. На ? мѣ. Какъ отъишла тѣзи гора тукъ?

Старица росначалникъ — баща на мѣстата Чи- нарева Гора. Это тѣмъ сѣе шири: на нем- дѣебѣ, это крачки отъ селѣто Бѣлашица на навѣкъ, и на десетина крачки отъ мѣстѣтѣ на р. Новоселска?

Отъ проучването на Варненски, Станимашки и Бѣлашицки Чинари — Мамани (*Platanus Orientalis*) и съставяването на мѣстѣтѣ Кѣмъ Гурѣ заклучише, какво, Бѣлашицки Чинарв е най-калоса мѣстѣ, следов- най старѣ. Чинари тѣ въ Варна и Бѣлашица (Тѣов- дивско) ¹⁸⁰⁶ тѣо мѣстѣтѣ е много по градиозни Кло- наци. Станимашки — бѣе високо изравено стѣбѣо и Кѣем — изпобрани Кноки — Клокетѣ.

Тѣо сѣе пакъ казвамъ стѣна Бѣлашицки мѣстѣтѣ така К-ра на 2 1/2 м. Стѣногареки пакъ Стѣно- шикъ Сѣе Гурѣ Георгѣ, по после Генералъ и начал- никъ на 2-а дивизія на Бѣлградѣ окрѣтъ, въ Добруджа и на р. Серетѣ презъ Бѣлградѣ още Европѣска война 1915-1918 години. Азъ тѣе мѣ- тѣбѣе, какво тѣи ^{Бѣно мѣстѣтѣ по тѣмѣло} урѣсѣо е оубѣеки Бѣларѣски Кѣиши- х) тукъ, ползувайки се отъ случая,

презъ Мирновременната илѣзъ амура отъ Твалковникъ,
Абдураевъ Георгъ и неговитѣ дружини - подчинени
офицери и подофицери, създадена Българската
Сербската и неговосишна Българска Армия.

II

Презъ 1913 година, имахъ случай да наблюдавамъ:
накаде подобно, накаде на група Чинари - Матани;
а) Въ широкоразлатата низина Северноточно на петъ
шестъ километра отъ Деградъ.

б) по Коритото на р. Утиня, а въ притока на р. Българ-
ница и Коритото на р. Шинь.

в) по островъ на речката протичаща презъ гр. Кочане;
г) по островъ на р. Струица протичаща презъ гр. Струма
и по Коритото на р. Струица.

Последниятъ чинари, сравнени съ онѣзи въ Станишкь,
Варко и Вланица, бѣха много по малко.

Презъ 1916-1918 години азъ имахъ случай да наблюдавамъ
и проуча по основателно най голѣмъ отъ всички видени
до тогава - респективно доднесъ Чинари - Матани.

Това бѣше чинари - Матанъ (*Platanus Orientalis*), на-
блюдахъ се въ гр. Серидъ - Македония, разположенъ въ
политъ на Голѣмата Камена Скала - височина при Севъ-
ро Източенъ брягъ на Серидското Езеро. Тогози Серид-
ски чинари - Матанъ бѣ разположенъ на около двѣстъ
метра Северно отъ бряга на Серидското Езеро, Извънъ Кре-
постната ограда - Вароша. Този няколко хиляди годи-
шенъ великанъ, Испрещи се, стѣрши на раскола на

Идтищата за Везето, Гейбунаръ, Студентшица и пр.
презъ турската и влашката махала и онзи за гр.
Ресенъ, също презъ турската махала.

Отъ този раскавъ вѣси кагалото си и улица Воѣска
за гр. Струпа и гр. Дебъръ по течението на р. Черни Аринъ.
Се отъ тази раскава / Започва и вѣси въ Креспетна Ва-
роша улицата, която преминава сѣсно презъ Горна Портѣ
на старата Креспетна Ограда.

Осеридският Винаръ - Платанъ (*Platanus Orientalis*) има
шестъ (6) метра високо стъбло. Тершиетъра въ основа-
та до земята е дванадесетъ (12) метра. Стъблото му
завършиа съ три илюбо дебели коконаци. Двама отъ по-
следнитѣ отъа Зора ви, обрнати едина на Югъ, друид
на Северъ. Третиятъ конъ се издига право на кагре.
На височина 6-7 метра отъ земята той е прекъсненъ.
Завършиа съ отворена кудрина — продължение отъ
сѣвѣната кудрина на трѣна — Стъбло.

Кудрината — драгуна на посиденото е тъй сѣвѣ-
на, че може да посере вътре човѣкътъ въздухалъ
на Кондѣ си. Въ турско време въ драгуна та на
винаръ е било кафене. Въ неѣ се почитѣвалъ кафе-
дрешта съ своѣ инвентаръ. Третиятъ — Клементи на
кафенето Винаръ се располагали подъ дѣбелата — Ми-
ръка стѣнка, за да се насиятъ даватъ при пите ка-
фето и пушане съ дѣли тѣбуци и перелета отъ
арѣна тичниѣ. Македонски тютюнь, респективно
на сѣвѣнето отъ величественниѣ царъ на расти —

темното царство — Чинари — платанъ (*Platanus Orientalis*).

Следъ освобождението на гр. Осриде отъ турците, освобожденъ билъ и Чинари — платанъ, няколко хиляди добрихъ осридеки старецъ, да сиужатъ за камене.

Товази още около Источната му страна е отведена тричучуркова Чучма. Водъ тѣхъ поставени каменни коритѣ — постави за напояване и на обитакъ. Из — мисната вода да се разлива и напоява животвор — нитѣ корени на Чинари — платанъ.

Внимателни наблюдатели, като се взѣ по ококорене, било тукъ въ Варна, било тамъ: въ Станимака, Бѣ — лашица (Тювдревско) и гр. Осриде, въ великански тѣ кораби стѣбла, въ тѣхнитѣ широко растворени куд — дини — Краупи (на Станимашкия и Бѣлашичненски Чинари стѣблата итѣ Краупи — кудини), първото нѣщо, което ще се хвърли въ керевитѣ си е: а) Галититѣ Сучки (врати) (таквици имаше само въ Варненски и Ос — ридеки Чинари); б) дебелитѣ дръвки; в) Дебелихъ Лилиз (трѣпчакки); г) високо възутитѣ помурри — Купчинадалки прошарени върдучилъ.

Да, това не е сурро, освенъ камадна История отъ непосреднитѣ бореи, бодени между неколку хиляди — лѣтитѣ Чинари — платана и тѣхнитѣ безъ марка цесестоки противници. Въ край на Краищата тѣ се вестанали да цувватъ до днешни денъ.

Изгранитѣ стѣзи отъ тази камадна Чинари — платан — кова История, ни подсказватъ, какъ, тѣзи тѣхни

неимущи и твърде много жеситоки противници борци сѣ:
 а) Страхитъ и грозни бури и урагани — природни
 стихии; б) Времето, протекнало въ неколко хиляди —
 стътид.

в) На найжестокитъ иль противникъ е този въ лицето
 на въодушевенитъ интелектъ — Човѣка, борещъ съ чий
 същество. Последнитъ сражениѣ яко въ дѣствъ си
 рѣше бѣдушката топоришка на студена та съжиря
 града та, освѣтилъ безогледно иль е на нискиъ найго-
 лѣмитъ и сивертонски рани.

Поговорката казва: — „Гората велерасно се провиква —
 мене не ме е страхъ отъ Бравага, а отъ топоришката ѿ“

Този поговорка бѣше ми зададена: Класно упражнение въ
 I класъ, въ Поговорката държавна Реали на гимназия въ 1884/5
 учебна година (села Стрмиловака), по български езикъ, словес-
 ностъ отъ учителя мн Сава Мл. Сиршановъ. Съ да стѣхъ
 сега ученикъ въ I-и класъ?!!!!!!!!!!!!.....

Въ двегодишнитъ ми наблюдениѣ и проучваниѣ на
 Чинари-Платанъ (*Platanus Orientalis*) въ гр. Сярско, тамъ
 видѣхъ има най много Чинари-Платани; било по отдел-
 но било на групи, отъ какъто сѣхъ видѣхъ в Сярско.

Въ гр. Сярско и околността му по известни чинари сѣ:

а) Група чинари въ дървета на Студенцица, извори на край
 южнитъ дѣръ на Сярскотозеро, началото на пътъ за село
 Пещане и Търпейца.

б) Три село Веломе извънъ монастырската ограда и
 в) Въ турската махала въ бѣкашка на ул. Водска, оти-

вайки отъ голтшия Чинаръ-Матанъ За гр. Струра.

Като се стива се по продължението на ул. Возка, изванъ гр. Одринъ — Крайниката отъ С. В. частъ на града, въ улицата между градинитъ За гр. Струра, има единъ отбленъ Чинаръ-Матанъ (*Natans Orientalis*).

На лицевата (меточната, къмъ улицата) страна на последния има отблязано, съ засичане връхъ кората му, турско сене — *Атморосене*. Това е единъ видекъ белтъкъ отъ турско Четирицифрено Число (1172).

Като се върнѣ За градинитъ на този Чинаръ-Матанъ по турско сене — *Атморосене* — по водната, въ която този белтъкъ, четирицифрено Число, е написанъ: Излиза се той (Чинаръ-Матанъ) е на сто и петдесетъ години ^{презъ 1916 година}.

За да се напише — изетче горното сене — *Атморосене*, то стъблото му трѣба (следва) да е било доста дебело.

Приемашъ се много и Чинаръ-Матанъ въ възраст 70-80 годишенъ. Когато азъ минавахъ покрай последния, почти всички мѣстѣ (Минавахъ десетина мѣста покрай него), азъ се виеждахъ, най-скорохено връхъ него. Отъ това внимателно виеждахъ, азъ виеждахъ повякшия му видъ въобще, по неговата чиста и Зарва. Кора на стъблото му, придаващиму видъ на всеобща младиостъ и бодростъ, на дѣтска ена физическостъ.

Сравнявайки Чинаръ съ турско *Атморосене* съ голтшиитъ, Стари, Кудри, Сърчени, провѣти, Серъ-Кани — извънредно много изкудени (Варненски и Одрински) великани — няколко хилѣди години

Старци въ Варна, Станимака, Бѣлашица и Осридо
изваждахъ си свободното си само заключеніе за
възрастта на Робинитъ шмѣ.

- 1) Извѣнхър. Осридо съ турско сѣне. 11V² Чинаръ 2500 т.а.
- 2) Станимашкия отъ времето на царь Иванъ Ахонъ II — " — 900 — "
- 3) Варненскія у фабрика ТЕКСТИЛЪ) подъ Галата Бошуръ — " — 2000 — "
- 4) Бѣлашицкскія (Тимовдѣвко) Б.К.М. Юрно — " — 2500 — "
- 5) Осридокия на голѣмия расколъ отъ вѣкъ Вароша — " — 3000 — "

У.

Секъта презъ 1872 година, на пътя за село Галата,
моку при фабрика ТЕКСТИЛЪ срѣтнхъ нещастно загиналия
по носіе (убитъ въ себѣтвенна му къща) въ карантината отъ
неизвестни разбоишици) погетель, варненски градскииъ дѣдо
Щерю Бѣчевъ. На въпроса ми: Какво знае за убиваніа и Роби-
нитъ на Галата варненски старецъ — Гинаръ Платанъ при
Галимата на фабрика ТЕКСТИЛЪ? Отговори ми следното:

— Догоръ въ Варна презъ 1872 година. Еввария Гинаръ се
тѣй старъ както се виждахъ и сега. Стѣлото му бѣше много
повече отърито — незаринато въ земта. Бѣше на открито
на общинската поляна. Кудрината — Урацута му зеде
въ отѣлото му още отъ тогави. Въ изминалитъ се ~~всичко~~
~~всичко~~ последнитъ водки Кудрината особено много
се порастна. Малко понагоре отъ Чинаръ при Чумата
връхъ една террасовидна поляна имаше няколко голѣми
бѣковни брѣвета и трепетлики (Каваци). Тѣ бѣха известни
съ името Гинаръ Ахмаръ. Подъ последнитъ, Варненската ма-
гдуръ, обидаше да си устройва забавленія, при истурско вино и

устроителство и обзавеждане. Безъ да отивамъ рече и живота на работниците, му въ социално отношение; За неговитъ коректни сащинеки отношения къмъ посидениитъ. Все пакъ ще кажа, какво, всички тѣзи предви взети въкупомъ, благодарение единствено на него, съ възникнали фабр. ТЕКСТИЛЪ, като първа по уредбата си не само въ Македония и Царство България, но и на Балканитъ изобщо.

Получената му концесия, за добиване суровъ мѣтенъ пашукъ за текстилната му индустрия, въ долинъ Голтииъ Западна Зера периметъръ — респективно Варненски, Шуменски и Русенски окръзи — ще доведе това негово текстилно предприятие до върха на най високото му развитие. Безъ да съмъ преситънвалъ прага на фабр. ТЕКСТИЛЪ, само за вътрешния и дитъ. по външната и скъпостъ. Само като се вгледа гдетъ въ оградата и, възтворена съ целъ да имъ плетъ, извъстрекъ съ окъзи тънки топони, върховетъ на които високо бодатъ небеснитъ широки престоори. Само това казваме единствено да си направимъ заключение и за вътрешния животъ, състои се отъ живи човѣшки същества, бездушна машинариѣ и първокачественно текстилно производство.

Мукъ му е мѣстото да го да подчертаеш, какво, изобретателнитъ чинъ на обловитъ българинъ — управителъ АСЪНЪ НИКОЛОВЪ, да намери всичко по най обогатителния, продуктивенъ мѣстъ въ фабр. ТЕКСТИЛЪ: неговото вродено чувство на изобретателенъ починъ, го подтиква до усета, да навѣтзе въ ролята на докторъ Верруга.

Хасателно поскрена живота на Родина сусебна отъ широкото растително царство. Това най-напредено казваме, на се рисува въ родина на докторъ Херурга, като видима, какъ майсторски построена въ основни пресеши видима на поседеното — флората, въ Лазето на гвехи-меди (2000) годисният Варненски старецъ Тинаръ-Платана (*Platanus Orientalis*), като му е Закрыл Смертно-носко Зедцата рана. — Кудрина (Крепна) съ потресни безразличенъ зрелищностонъ. Это, тѣи чинило и Здраво поскрепенъ, най-ценниятъ памятникъ отъ живу организми въ Курортна Варна, повече отъ вѣдимо е, какъ, живота на поседенитъ а Звизрава още отъ отпаци Госини.

За тази тѣи чинила Хирургическа изобретателностъ, въ вид Варненски граданинъ и индустриалецъ Асѣнъ Николовъ, Заслужава най-~~висока~~ високотелно поощрѣние, и на чина Курортна Варна, най-чистосердечна Администрация.

П. П. Спомини си въ една статия на нашия профессоръ съ европейска известностъ посетителитъ науки Д-ръ Стефанъ Петковъ, свреника ми отъ VII^м кл. на Тарновската гимназия, отъ единакъта си въ Турция си е съ Зурнема, отъ не писалу:

Въ некой мѣста въ Македония имамо тѣе много Тинареви дървета. Тои въ ги нарикали Хоръ. Тои, сега да се спира конкретно на некой отъ тѣхъ, пише: Тинаръ (*Platanus Orientalis*) и Лвора — Зелень Хоръ — си приличатъ, ала не могатъ да се взематъ единъ вмѣсто другъ.

гр. Варна, 14 Мартъ 1934 година
Д-ръ Тинареви, в.

VI Писмо.

Следъ неколкогодишно таѣне и обещуване, моята скривена мисль, за живота и прези-
вѣлицитѣ на чинаръ-платанъ, (Platanus Orientalis) —
две хиляди (2000) годишния старецъ въ курортна Варна,
написана въ няколко страници, решихъ да я направя
официално достояние. Съинтересъ, презъ група мои
близки приятели, азъ предлагамъ на обобщение на ти-
саята Зотова материалъ. Мѣ имаша благосклонното
внимание да миъ прочета повестникъ. Тамъ всички
наилучшо одобриха и казанитъ въ него мисли и
сѣдѣния. Тѣкоя пакъ и масно казаха одобрителни-
тъ си отзиви.

Тѣкоя кама отъ тѣхъ, а именно С. Т. Сриета Стояновъ,
бывшъ дългогодишенъ учителъ и директоръ презъ известно вре-
ме на Варненската девическа гимназия, Маринъ
Беневъ, бывшъ дългогодишенъ основенъ Варненски учителъ,
Бродниковику О. З. Мановъ Атанасъ и Тѣкояковнику О. З.
Юрдановъ Антонъ, посветваха ме — до подложна
тази материалъ на компетентното мнение на нѣкой
вещи лица, по тѣзи отрасли отъ науката. Тѣкоя да ре-
ши посокида, като тѣквили Сведѣнитѣ Варненски
граждани, както следватъ по редъ на представително.
1. Тѣкоя напредъ се отнесохъ до Господинъ Велико Т. Тѣкоя,
бывшъ директоръ на Варненската търговска гимназия.
Тѣкоя одобри написата ми статия. Заменува публич-
но достояние. Тѣкоя тѣкоя добъръ до ми направя и поправ-

ка въ латинското наименование: *Natani Orientalis*,
на място *Natanius Volgaris*) както във 20 азъ написанъ.
Три това ми сведоци, какво *Унаръ Матанъ* расте мно-
го и въ Хрисккиъ проучетръ въ Русид.

2. Степаниъ Антоновъ Новакъ, Сатурисексетъ Годичниъ
Уредникъ на Варненската Хрискка, ч. д. р. Градини
се искаса също подхващо за написаната ми статия.

3. Степаниъ Иванъ Хр. Дръновски, Медицински ди-
ректоръ на фисер. Мекетинъ се искаса ^{до} добрически,
каквакад писаното въ похваля епископъ ^{са} уредбата
въ посиебата. Иказа желание това да го влече мнѣ-
раше (това азъ не правя, защото не много да скривя
иетата *Петтино*). Три това той ми сведоци следото,
за *Унаръ Матанъ* въ гр. Варна:

— „*Унаръ Матанъ* е въ наше видение отъ двана-
десетъ (12) години. Отъ боннъ Стуръ Туринъ, селя
покойникъ *пачидъ*, какво Варненскиъ *Унаръ Матанъ*
биль посаденъ отъ Фикикийскитъ Мордци. Тъ
Стурали на Варненския пристанъ отъ Черноморския
Стуръ за своитъ търговски нужди. Вземали си след
ка вода (за пидне и др. потребности) отъ изврдитъ
находящи се въ политъ на *Тамата Баиръ*. Посадилъ
тогази този *Унаръ Матанъ* да се ориентиротъ най-
лесно по него ~~за~~ намиране *мѣстото* на *Садката вода*.
Тресачниъ *наситъ* по *Тамата Баиръ* се е образувалъ,
комо се *нашрупанъ* *връхъ* *Кашената стена* (постройка)
кодето *сущио* *за* *пристанъ* *въ* *онъ* *за* *отдадени*
времена.

Жези и бкована каменна пристанишна основа е
 констатирана при прокопаването за прекарва-
 не вода отъ Ташата баша за новия (сегашна)
 кланица въ гр. Варна. Това време на издването
 на Ринкиициятъ - Морци Велицето - Градъ на
 Селашинъ Варненски Черноморски фронтъ сѣмъ
 новъ Ташата баша.

А. Тосенски Карлъ III Корнелъ, бившъ учителъ,
 писателъ, архиепископъ Чехии и т.е. и т.е., който първа
 чинаго на Ринкиициятъ на Варненски Чинаръ - Матаманъ.
 Отъ неговия проучвания, намерилъ, какво Песачинъ
 на сѣмъ презъ Ташата баша е сѣмъ изтрупанъ въ
 каменната стена Зидана въ Асаручово време.

На край ще спомена, какво, село въ гр. Варна
 има няколко млади Чинаръ - Матаманъ. Най въз-
 растниятъ отъ тяхъ на петдесетъ (50) години се на-
 мира въ двора на Киджата на покойни ~~Карл~~ Ка-
 ролински Лертеревъ кабул. ^{Също войничка} А. и.
 Втори Чинаръ - Матаманъ се намира въ градската
 градина въ..... участка. Третия Чинаръ - Матаманъ
 — въ двора на Киджата на Иванъ Крайчевъ (бившия
 брата на Константина).

Два най млади Чинаръ - Матаманъ (Patanis Orientalis)
 сѣмъ посадени въ най младата аска покрай модерни-
 тѣ бани въ Курортна Варна.

гр. Варна

Етимовъ П.

Др. Филаретъ С.

Бодниковъ К. К.

* Села у дъщерята на Салина.